

Jens Lapidus

Stockholm Delete

Traducere din engleză și note de
Alexandra Fusoi

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactor:
Oana Dușmănescu

Coperta colecției: Faber Studio
Design copertă: Guliver/Getty Images/ © Jon Shireman

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Mihaela Gavriloiu

Corectură:
Irina Mușătoiu
Maria Mușuroiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LAPIDUS, JENS

Stockholm Delete / Jens Lapidus; trad. din engleză de Alexandra Fusoi. –
București: Editura Trei, 2017
ISBN 978-606-40-0308-9

I. Fusoi, Alexandra (trad.)

821.113.6

Titlul original: *STHLM Delete*
Autor: Jens Lapidus

Copyright © Jens Lapidus 2015
Published by agreement with Salomonsson Agency

Copyright © Editura Trei, 2017
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0308-9

Värmdö

Lui Tony Catalhöyük nu-i plăcea slujba pe care-o avea. Adevăratul lui vis era să fie polițist. Însă picase de două ori la cursul de pregătire. Avea vederea și auzul perfecte și trecuse fără probleme testele fizice. N-avea nici vreo problemă de sănătate care să-l descalifice, iar notele erau destul de bune.

Lucrurile o luaseră însă razna la testele psihologice. Ziceau că nu se poate integra. Că testele arătau că e un „lup singuratic“. Când i-a sunat pe cei care făceau recrutările, aceștia i-au spus papagalicește cam aceeași poveste. I-au tot repetat, iar și iar, cuvintele din raport.

Cerul începuse să se lumineze, dar pădurea din jur era încă întunecată. Conducea o idee peste limita legală de viteză, dar șefii încurajau asta în general, cel puțin în timpul turelor de noapte. Nu c-ar fi recunoscut vreo dată oficial. „Nu putem s-o lălăim pe-acolo“, spuneau ei. „Trebuie să fim la centrul de monitorizare sau cu clienții, unde putem să facem ceva util. Lumea apreciază când ajungem repede, chiar dacă suntem doar îngrijitori în uniformă.“

Tony detesta chestia asta: îngrijitori în uniformă. El nu era îngrijitor. Era acolo ca să se bată cu băieții răi, exact ca ofițerul de poliție care avea de gând să devină într-o bună zi.

Alarma venise cu vreun sfert de oră mai devreme, dintr-o casă aflată în pădurea de pe insula Värmdö, la est de Stockholm. Fusesse o pană de electricitate, dar curentul revenise după câteva minute.

Fără să încetinească, o luă la dreapta pe un drum mai îngust. Nu mai fusese pe-aici înainte, dar riscul să dea peste altă mașină era practic zero. Abia dacă erau case primprejur.

Nu mai avea decât vreo 400 de metri până la casă, când zări ceva în față, în spatele unui tufiș mare. Parcă era o mașină în șanțul din dreapta. Poate c-ar trebui să se oprească să vadă dacă s-a întâmplat ceva? Nu, alarma trebuie verificată într-un interval de 25 de minute. Oricum, așa prevedea garanția acordată clienților.

Pietrișul din curte scrâșni când parcă mașina.

Dincolo de casă era un garaj, dar nu vedea nicio mașină acolo.

Era liniște. Alarma nu mai suna. Tony presupuse că, probabil, a oprit-o proprietarul. Nici măcar nu era ceva neobișnuit. Era în toiul nopții și, de obicei, clienții lor se culcau la loc după ce opreau alarma falsă.

Dar cumva era prea liniște, prea multă nemișcare. De parcă totul își ținea răsuflarea. Își scoase telefonul mobil și-l sună din nou pe client. Nu răspunse nimeni.

Ușa din față era vopsită în galben și avea cu o feres-truică. În casă părea să fie întuneric. Tony ținu apăsat butonul soneriei și o auzi sunând încet.

Nu veni nimeni la ușă, așa că sună din nou. De data asta ținu butonul apăsat și mai mult.

Știa ce trebuie să facă într-o astfel de situație. PS: procedura standard. Inspecție vizuală a exteriorului, verificarea zonei. Notițe. Revenire la sediul central.

Orice unelte aruncate în iarba umedă, orice incintă electrificată avariata. Uși forțate, urme de noroi pe terasă, ferestre sparte.

După lucruri de genul ăsta trebuia să se uite.

Apoi ochii îi căzură pe una dintre cauzele tipice de alarmă falsă — o fereastră deschisă la parter. În mod normal, era vina clientului care uitase s-o închidă. De data asta însă alarma se declanșase din cauza unei pene de curent, nu pentru că deschisese cineva fereastra.

Tony se duse spre geam. Iarba era înaltă și-i umezea bocancii. Încăperea care se vedea înăuntru era întunecată.

Când se ridică pe vârfuri ca să se uite înăuntru, își dădu seama că în ambele ochiuri de geam fusese tăiată o deschizătură circulară. Era o tehnică de spargere clasică, deși avansată, și n-o mai văzuse decât de două ori până atunci.

Asta nu era o alarmă falsă. Cineva încercase să întreprindă curentul. Își simți pulsul luând-o la goană.

Se îndepărtă câțiva pași de casă, sună iar la centrul de monitorizare și le spuse ce găsisese — că era categoric o spargere.

— În desfășurare sau încheiată?

— Nu știu. S-ar putea să mai fie cineva înăuntru, să șteargă urmele.

Tony își vârî la loc telefonul în husă și trecu pe după colțul casei, îndreptându-se către ușa din față.

Hotărî ca, dacă încă mai era în desfășurare ceva necurat, să-i pună capăt.

Privi din nou spre ușa din față. De data asta încercă mânerul și-și dădu seama că e descuiată.

Intră în casă.

Hainele și jachetele atârdate în cuierele din vestibulul îngust flutură când deschise ușa. Casa mirosea a lemn uscat și a foc făcut în cămine.

Pipăi după lanternă.

În dreapta era o scară care ducea la etaj. Drept în față vedea bucătăria.

Tony își scoase bastonul telescopic și-l prinse strâns în mână. Oțel negru călit, cel mai lung model — aproape 70 de centimetri. La antrenamente le foloseau de multe ori ca să exerseze atacul și apărarea. N-avusese niciodată nevoie să-l folosească în timpul serviciului. Își zise că pentru fiecare lucru există un început.

Făcu un pas înainte. Auzi scrâșnet de sticlă spartă. Se lăsă în jos cu lanterna. Podeaua holului era acoperită cu cioburi minuscule de sticlă.

Bucătăria părea curată și ordonată. Văzu din nou fereastra larg deschisă, de data asta dinspre partea cu masa. Pe perete atârna un ceas mare și rotund. Arăta ora patru și un sfert.

Încăperea era deschisă, cu sufrageria în dreapta.

Nu era prea multă mobilă.

Un fotoliu. O măsuță de cafea.

Ceva pe podea, în spatele măsuței de cafea.

Se apropie.

Era un cadavru.

Simți cum îl cuprinde greața, ca un șoc prin tot trupul.

Capul. Nu mai avea față; cineva îi făcuse capul bucățele.

Tony vomită pe covor.

Privi în jos, spre podea.

Sânge peste tot.

Începu să strige și să țipe în telefon.

— Liniștește-te. Nu aud ce spui.

— E o nenorocită de crimă, o baie de sânge. Îți zic, nu mai respiră. Trimiteți poliția, o ambulanță, e cea mai nenorocită chestie pe care am văzut-o vreodată.

— Mai e ceva acolo?

Tony se uită împrejur. Nici măcar nu se gândise la asta.

— Nu văd pe nimeni. Să caut prin casă?

— Tu decizi. Ai văzut ceva neobișnuit afară?

— Nu, nu tocmai.

— Ai văzut ceva neobișnuit în drum spre casă?

Alergă iar pe terasă. Aproape uitase.

— Ce faci, Tony? Ce se-ntâmplă?

Înapoi pe drumul pe care venise cu mașina.

— Futu-i, era o mașină în șanț. Am văzut-o când am trecut pe lângă ea.

O luă la fugă.

— Sun la poliție, dar ține telefonul la tine. Urmează procedura standard.

Se simțea mai bine acum, la aer. Încercă să uite ce tocmai văzuse; n-aveau decât să se ocupe polițiștii adevărați de chestia asta. În momentul ăsta se bucura că nu era unul dintre ei.

Un îngrijitor în uniformă.

În lumina palidă a dimineții, automobilul albastru-închis aproape că părea să-și sape drum în pământ, pe lângă tufiș. Când împinse frunzișul într-o parte, văzu că jumătatea din față a mașinii era complet boțită. Probabil că mersese peste 15 metri prin șanț.

Tony văzu pământul răscolit în urma mașinii. În fundal, molizii erau încă scufundați în întuneric. Când trecuse pe-acolo mai devreme, tufișurile ascunseseră cât de tare era lovită mașina.

Înaintă, prinzând iar bastonul în mână.

De sub capotă părea să se ridice fum, sau poate că era doar praful care se învâртеja în lumina farurilor.

Noroiul îi clefăia sub picioare și trebuia să rămână pe iarba rară ca să-și mențină echilibrul.

Era un Volvo, un V60.

Încercă să vadă dacă e cineva înăuntru, dar era greu de distins ceva.

Se cățăra de-a lungul mașinii și o cercetă cu privirea dintr-o parte.

Atunci văzu. Era cineva prăbușit în față, pe scaunul șoferului.

— Hei?

Persoana nu se mișcă.

Parbrizul fusese împins înăuntru, iar miile de fisuri din geam îl duseră cu gândul la o peliculă de gheață. Nu se spărsese.

Tony se aplecă și deschise ușa șoferului. Airbagul fusese declanșat.

Șoferul părea un tinerel, probabil de vreo 20 și ceva de ani, cu părul blond.

Airbagul pleoștit arăta ca o pungă albă de plastic întinsă peste volan.

Era inconștient, poate mort.

Tony împunse brațul bărbatului cu vârful bastonului.

Nicio reacție.

Partea I

Mai

Mânca rahat.

Nikola fusese obligat să înghită rahat foarte multă vreme.

Era aici de un an întreg.

Dar aproape se terminase. Mâine: ultima zi. Slavă Domnului. Aproape că era dispus să înceapă să meargă la biserică, împreună cu bunicul Bojan.

Avea 19 ani. Suedia era praf din punctul ăsta de vedere — puteau să te închidă undeva de genul ăsta, chiar dacă nu erai minor. Deși asta era vina lui *majka*¹. Linda, *veșnic sâcâitoarea de afurisita* de maică-sa. Amenințase că-l dă afară, că nu mai vrea să aibă de-a face cu el. Și mai rău: îl folosisese pe Teddy drept amenințare. Sincer, asta-l scosese din sărite pe Nikola — riscul ca Teddy să fie dezamăgit. Ținea la el mai mult decât la cel mai nou snus² din magazin, mai mult decât la toată iarba din lume, uneori chiar mai mult decât la gașcă. Băieții cu care crescuse, frații lui.

¹ Mamă (în sârbă în orig.).

² Formă de tutun umed, care se consumă ținut sub buza de sus. Foarte popular în Suedia, comercializarea sa este interzisă în restul Uniunii Europene.

Teddy: unchiul lui.

Teddy: idolul lui. O icoană. Un model. Știa o singură persoană care se putea compara cu el. Isak.

Totuși, asta nu fusese de ajuns. Perioada de muncă în folosul comunității, tot rahatul ăsta, ajunsese să dureze prea mult. Amenzile prea mari. Jelania de la serviciile sociale prea sonoră. Linda voise să fie închis. *Voise* ca propriul ei fiu să ajungă într-un cămin fără droguri, fără distracție, cu totul lipsit de gagici.

Așa că aici stătuse tot anul trecut. Institutul pentru delincvenți minori Spillersboda.

Plasarea în custodie va fi decisă dacă, prin abuzul de substanțe care produc dependență, activități infracționale sau orice alt comportament distructiv din punct de vedere social, individul își pune pericol semnificativ viața sau dezvoltarea.

Ducă-se dracului: auzise deja paragraful ăsta de paispe milioane de ori.

Tot nu dădea doi bani pe el.

O dată la câteva minute, îi trecea prin cap același gând. Ca discul stricat al unui DJ de muzică *house* bătrân și obosit. Refrenul pe redare automată: nenorocita de mami, nenorocita de mami, nenorocita de mami.

— Am încercat să fac totul pentru tine, Nikola.

Asta spunea de obicei când ajungea el acasă în permisii.

— Poate că lucrurile ar fi stat altcumva dacă ar fi fost și taică-tu prin preajmă.

— Dar l-am avut pe Teddy.

Linda clătina din cap.

— Așa crezi? Unchiu-tău a fost închis opt din ultimii nouă ani. Asta ți se pare ție că înseamnă că a fost prin preajmă?

Nikola stătea în spatele clasei. Ca de obicei. Înghițind r-a-h-a-t. Chiar încercau să-l țină la respect.

Din când în când, în refren apăreau câteva cuvinte noi: nenorocita de Sandra, nenorocita de Sandra, curva nenorocită de Sandra...

Era așa-numitul funcționar pentru îndrumare profesională de aici. Vorbea despre solicitările de locuri de muncă. *Trebuie să fii în stare să te prezinți cum trebuie, să scrii o declarație personală, să știi să pupi în cur.* Nikola nu putea pricepe ideea vorbăriei ăsteia: alesese un program vocațional doar ca să nu mai fie nevoit să piardă timpul discutând la nesfârșit rahaturi. Și, în plus, n-avea în plan nicio slujbă cu program de funcționar sau măcar vreo muncă manuală plătită cash. Existau căi mult mai rapide de a face niște parale. Știa din experiență. Chestiile pe care le făcuseră pentru Yusuf le aduseseră beneficii imediate.

Mini-grup de conversație. Doar Nikola și alți cinci băieți, o dată pe săptămână. În restul timpului, se așteptau să se prezinte la punctul de lucru pentru practică pe care-l înființaseră la Åkersberga: George Samuel Elservice. Nu era nimic în neregulă cu George, dar Nikola pur și simplu n-avea chef.

Potrivit directorului de la Spillersboda și potrivit maică-sii, îi prindea bine să facă ore de grup, pe lângă practică. „Sporește capacitatea de concentrare. Poate că n-o să creadă nimeni că ești suedez get-beget, dar tot e bine să fii în stare să citești corect.” Și o tot țineau așa, mai rău ca bețivii de pe băncile din Ronna. Sigur că știa să citească. Pentru numele lui Dumnezeu, bunică-său era cel mai mare iubitor de cărți din lume: geniul lecturii din Belgrad. Îl învățase pe Nikola farmecul literaturii

încă de când avea șase ani, stătuse lângă patul lui și se străduise să-i citească cheștiile vechi și bune. „Insula comorilor“, „Douăzeci de mii de leghe sub mări“, „Insula misterioasă“.

Nikola voia să treacă neobservat, să rămână la suprafață plutind ca uleiul deasupra apei. Voia să fie o umbră, să-și ducă viața așa cum voia el. Nu să fie închis în clasă ca într-o cușcă. Nu să fie controlat cu ajutorul unor abrevieri sau acronime tâmpite.

Oricum: aproape se terminase. Cele douăsprezece luni petrecute în cea mai cruntă plictiseală se vor încheia curând.

Viața o să aibă din nou oarece rost.

Viața o să fie din nou *Viață*. Începuseră deja să se întâmple diverse lucruri. Se știa că era pe punctul să iasă. Yusuf luase legătura cu el ca să întrebe dacă vrea să le dea o mână de ajutor cu o chestie peste câteva zile.

Un fel de misiune de pază. Nu era doar o chestie minoră oarecare: era o negociere. Propriul lor tribunal. Un proces între două clanuri care se războiau în Södertälje.

Și Isak urma să fie judecătorul. El avea să ia hotărârile — un sistem în locul celui care decisese să-l închidă aici pe Nicko.

Frate, Isak. Era un pas înainte.

Dar Nikola nu acceptase încă.

Poliția din comitatul Stockholm

Interogatoriul lui Mats Emanuelsson, 10 decembrie 2010

Anchetator principal: Joakim Sundén

Locație: Arestul închisorii Kronoberg

Ora: 14:05–14:11

INTEROGATORIU

Transcrierea convorbirii din cursul interogatoriului

JS: Ca să ne înțelegem, o să înregistrez tot ce spunem aici astăzi.

M: În regulă.

JS: Suntem în sala de interogatoriu, Arestul Kronoberg, și este 10 decembrie 2010. Împreună cu mine se află suspectul, Mats Emanuelsson, în vârstă de 44 de ani. Corect?

M: Da.

JS: Și ești de acord ca acest interogatoriu să se desfășoare în continuare în lipsa unui avocat?

M: Ăă, ce înseamnă asta?

JS: Nu e ceva neobișnuit. O să scapi mult mai repede de aici dacă nu anunțăm tribunalul; acesta ar trebui să ia legătura cu un avocat, care trebuie apoi să aibă timp să vină încoace. Uite, să zicem așa: dacă vrei avocat, nu pot să-ți promit că o să reușim să terminăm cu interogatoriul ăsta azi sau mâine. Și asta înseamnă c-o să te duci înapoi în celulă și-o să aștepți.

M: Dar... intru în panică dacă sunt închis. Am fost răpit odată, știai?

JS: Nu, nu știam. Ce s-a întâmplat?

M: M-au răpit și m-au închis într-o ladă. S-a întâmplat acum cinci ani. Nu pot să fac față... Am fost la un psiholog pentru claustrofobia asta. Trebuie să ies de-aici cât mai repede.

JS: Păi, bine, atunci sugerez să începem fără avocat și dacă simți că vrei să ne oprim, îmi spui.

M: Mda, așa să facem atunci. Trebuie să ies de-aici.

JS: În cazul ăsta, aș vrea să discutăm, pentru început, despre motivul pentru care ai fost arestat. Ești bănuț

de complicitate la infracțiuni legate de droguri, comise alaltăieri în Gamla stan. Se bănuiește că, în acord și parteneriat cu Sebastian Petrovici, sau Sebbe, cum se pare că ar fi acesta cunoscut, ai ajutat la predarea unei cantități necunoscute de narcotice. Înțelegi?

M: Infracțiune de trafic de droguri?

JS: Da, asta e reclamația.

M: Ești sigur?

JS: Absolut sigur. N-ar trebui să fiu?

M: Mai e și altceva?

JS: Nu pot să intru în detalii în momentul ăsta. Dar aș vrea să știu ce crezi tu.

M: N-am nimic de-a face cu asta.

JS: Deci negi orice infracțiune?

M: Da, bineînțeles.

JS: În acest caz, mai sunt câteva întrebări pe care aș vrea să ți le pun.

M: În regulă.

JS: Ce anume făceai în Gamla stan?

M: Nu mare lucru, eram în trecere pe-acolo.

JS: Îl cunoști pe Sebastian Petrovici?

M: Nu comentez.

JS: Știi cine e?

M: Nu comentez. E reținut?

JS: Nu vrei să spui dacă-l cunoști, dar vrei să știi dacă e reținut?

M: Da.

JS: Păi, cum e informație publică dacă e închis sau nu, pot să-ți spun că n-a fost reținut. E un om liber. Aș vrea să-ți mai pun câteva întrebări.

M: Bine.

JS: Range Rover-ul cu număr de înmatriculare MGV 445 îți aparține?

M: Nu comentez.

JS: Știi cu cine se întâlnea Sebbe în Gamla stan?

M: Nu comentez.

JS: Știi ce făcea acolo?

M: Nu comentez.

JS: N-ai niciun comentariu despre nimic?

M: Nu, chiar n-am. Ți-am spus deja, n-are nicio legătură cu mine. Nu știi de ce sunt aici. Trebuie doar să ies. O să-mi crape capul...

JS: Ai fost implicat în incidentul de alaltăieri.

M: Nu știu nimic. Nu-i lumea mea, asta cu droguri...

JS: Nu, asta înțeleg. Sunt surprins, ca să fiu absolut sincer. Bine, putem să facem altfel. Stai aici, o să opresc înregistrarea și putem să luăm o scurtă pauză.

Interogatoriu încheiat, 14:11.

Notă 1

Transcrierea convorbirii

JS: Înregistrarea e oprită, așa că nu mai e un interogatoriu oficial. Consideră că e o simplă discuție. Doar între mine și tine.

M: Ce înseamnă asta?

JS: Înseamnă că putem vorbi mai deschis. N-o să raportezi nimănui, dacă nu vrei asta. Și o să fiu sincer, Mats, m-am documentat un pic în legătură cu tine. Ai doi copii, ai un serviciu obișnuit și e adevărat: ai fost răpit acum câțiva ani. Trebuie să fi fost îngrozitor. N-ar fi trebuit să fii închis într-un loc ca ăsta.

M: Atunci, nu poți să mă lași pur și simplu să plec? Sunt aici de aproape două zile. Încă mai am traume de dinainte. Am trecut prin prea multe rahaturi. Te rog, te implor. Mă simt foarte rău aici.

JS: Problema este că aici vorbim de o infracțiune de trafic de droguri. Am folosit măsuri de supraveghere sub acoperire împotriva anumitor persoane în această anchetă... nu a ta, a altora.

M: Ce înseamnă asta?

JS: Instalarea sub acoperire de echipamente de urmărire în încăperi, interceptarea convorbirilor, supraveghere. Avem dovezi solide. O să fii condamnat, pot să-ți spun cu certitudine. O să iei cel puțin zece ani. Și nu prea cred că închisoarea e locul potrivit pentru tine.

M: Dar... (hohot de plâns)... nu pot să rămân aici... durează deja de ani de zile.

JS: Întâi o să fii trimis câțiva ani la Kumla, care-i cea mai dură închisoare din țară, și sunt sigur că știi ce li se întâmplă acolo celor ca tine. Nu-i un loc distractiv pentru pămpălăi...

M: Dar... dar... (inaudibil)

JS: Știi. N-are cum să fie ușor. Stai o clipă, să aduc niște servețele.

M: (inaudibil)

JS: Uite.

M: Mulțumesc... (fornăit)

JS: Uite, știu că e groaznic, dar eu prefer să vorbesc direct. Lucrurile stau așa: am o propunere pentru tine. E puțin neconvențională, dar, cum am zis, nu cred că ai ce căuta aici.

M: Te rog, spune-mi. Fac orice.